

# گوڤه کانی ما ی چاچم ... ئەژین فهەمی

لەو بازارا ه گه‌وره‌یه‌دا دالیا تاکه ژن بوو، جیا له‌هه‌موو ژن‌کی تر، خاوه‌ن دووکان‌کی عه‌تر ب‌ت. غه‌ریب و ناوازه‌بوو، ز‌رت‌ترین ک‌یاری هه‌بوو و ب‌نوبه‌رامه‌ی پ‌ده‌فر‌شت... هه‌موو ئەو که‌سانه‌ی وویان ده‌کرده دووکانه‌که‌ی، ب‌ ک‌یانی شووشه عه‌تر‌کی ب‌ن خ‌ش، ده‌هاتن و ن‌به‌تیان ده‌گرت.

ز‌ربه‌ی ئ‌ژه‌کان ئەوها ت‌ده‌په‌ی و له‌م جوانیه شاراو‌یه ت‌ده‌فکرین و هه‌ند‌ک‌یشیان ب‌نی عه‌تره‌که‌یان له‌لا تایه‌ت بوو. به‌ام له‌هه‌موویان زیاتر، دارای لاو بوو، که هاموش‌ی دالیای ده‌کرد و هه‌موو ئ‌ژ‌ک ده‌چوو ب‌ ئەوه‌ی ز‌رت‌ترین عه‌تر ب‌ک‌ت و باشت‌له جوانیه‌ی ووخساری وردب‌ته‌وه. ئەوه‌ش ج‌ی سه‌رنجی هه‌مووان بوو. ب‌نی عه‌تر به‌ناو هه‌موو بازارا‌دا ب‌لاو ببوه‌وه، دارا هه‌موو شووشه‌کانی هه‌گرت‌بوو و هه‌سته‌کانی ده‌یان‌برده لای خه‌یا‌کی هه‌ست‌زو‌ن ب‌ دالیا، به‌ام ئ‌ینه‌گه‌یان‌دبوو، ته‌نیا نیگا‌کانی ئاماژه بوون ب‌ پ‌وه‌ندییه‌کی نو‌، ئەگه‌رچی دالیا چاو‌ک‌یشی نابینا بوو.

جار‌جاره، که دووکانی ج‌ده‌ه‌شت و ده‌هاته ن‌و بازارا‌هوه، هه‌مووان سه‌یریان ده‌کرد و به‌یه‌کیان ده‌وت؛ ئەها سه‌یربکه که عه‌تر‌فر‌شه‌که به‌ده‌رکه‌وته‌وه... ده‌بینرا ق‌ژه‌خاوه ئا‌سکاوه‌که‌ی ت‌که‌ به‌با بووه، به‌سه‌ر شانوملیدا ش‌ش بووه‌ته‌وه و با ده‌یش‌ن‌ده‌ته‌وه، جوان‌تر و جوان‌تری کرد‌بوو، له‌و ده‌مانه‌دا دارا له‌دووره‌وه نیگا‌کانی ب‌ داچ‌اند‌بووه سه‌ما و غه‌ریبی، ده‌یویست له‌نزیکه‌وه ب‌نی ب‌کات، ئەمه و چه‌ندان خه‌یا‌ی تر. ئەوجاره‌یان هاتنی دارا جیاواز‌تر بوو، له‌ هه‌ستی خ‌ی د‌نیا بووه‌وه و ب‌ی در‌کان‌د، که چیت‌ر به‌رگه‌ی دی‌ل‌کردنی ئەو هه‌سته‌ی نییه، که به‌د و گیان دالیای ده‌وت. ئەویش به‌چاو‌ک ته‌نیا نیگای ده‌کرد و هه‌چی نه‌ده‌وت.

---

سه‌رده‌م‌ک پ‌ش ئ‌ستا، من و دالیا هاو‌پ‌ل و نزیک‌ترین هاو‌پ‌ بووین، ئەو له‌خ‌شه‌ویستی دابوو له‌گه‌ هاو‌پ‌ل‌ک‌مان، چه‌ند نامه‌یه‌ک له‌ن‌وانیان‌دا هه‌بوو، هه‌ر دوای ئەوه‌ی به‌ک‌تاش‌هات، کاته‌کان ئەسته‌م ت‌په‌ین و نامه‌کانیش به‌ک‌تا هاتن، به‌ام له‌دوایین نامه‌ی گه‌یه‌ندراودا، که ب‌ی خو‌ند‌وومه‌ته‌وه، خه‌مه‌کانی له‌و دوانامه‌یه‌دا ج‌کرد‌بووه‌وه؛ من له‌و پ‌وه‌ندییه ب‌که‌که‌هیچ سوود‌کم نه‌دیت، ته‌نیا

دواکهوتن له وانه کانم وگریانی زږ نه بڼت، ئهوا چاوکم خهريکه لښايی دښت و سهخته دنياي پ نه بینم، بهام ئیتر به ښن بهخم ددهم نه گریم. داوای هاتنه وهشت ناکه، ئهگرچی بیریش بکه، ده زانم، که ناتهوټ بم نیته وه، ئهوهی له ده ستچووه ناتوانی بیگه ښیته وه، نامه هاتووه که نه کانیشم فښ داو، که تپیدا خشته ویستم، که تپیدا هه موو شته کت به ب پشوو ب ده نووسیم. منیش هه موو هه ست کم له لات بوو، که ب ت م ده نووسی: که هه موو شته کی ت م خه شته وټ، ئازاره کانیشتم گه ره که. بهام ئستا، ئاو له هیچی ت ناده مه وه و گو له گ رانییه کانیش ناگرم، تازه ئیتر نامه ی تر ناگن.

کاتک که سکت ل دوور ده که و ته وه و ده شینیت سهرباری ئه وه هه موو یاده ی له گه ت هه یه، که چی نام یه و وه جار ان هه ستی پ ناکه یت.

---

هه مدیسان دارا سهردانی دالیا ده کات و هه ستی خ ی پ اده گه یه نټ: “به ښنت پ ددهم له خم مت ازیی بکه و خولیا ناسکه کانت ب بڼمه دی، که له وه ده چټ هاو تابن له گه حمزه کانم ب ژیان له گه ت. باوه بکه خه شمه و یت، من ده مه و هه موو ښ ژ له ما ه که ی خ مان ت بینم تا هه موو به دینه ه ښراوه کانت ب به دی به ښم، له به رانه رمدا دابنیشیت و چیر که ته واونه کراوه کانت ب بخو ښمه وه، به سه یرکردنه کانت ته واوی ښ ژه که مان جوان بکه ی، شه وان هه ش تا دره نگا نك له باوه شی به خته وه رییدا بین و باسی وه رزه کان بکه ین. ده ی ت چی ده ښیت: ازییت به هه ښژاردنم له و ما ه؟ ئاشکرایه ئه وه موو س زه به چاوانته وه دیاره و ناتوانیت بیشاریته وه، من ده مه و ټ بگم به خولیا کانم، ئاماده م له گه ت بم، خه مه کانیشته له ک ښ بگرم و به رده و امبم له گه ت.

---

ئیدی زږی نه برد و پ وه ندیان گه یشته به وه ی به یه که وه له ما ښ کدا بژین، به به خته وه ریی؛ ته واونه کراوه کانیان ته واو کرد و هه موو ښ ژه کان شادمانی، خه ین و خه ندان ده ښ یشته. دارا هه میشه ده یگوت: هاوسه ره جوانه عه تر فر شه کم، ب هه میشه ل م نزیك به و دوور مه که وه، هه میشه وه خټ به، ئستا هه موو شته ک استیه. ژیان له گه ب ښی عه تر جوانترینه.

ئه وه تا ت هه موو ښ ژ ښک ده رگه ده خه یته سهریشت و عه تر ده پ ښ ژ ښیت، منیش شه وان هه گ رانییت ب ده ښم تا خه و ده تبا ته وه، دانه به دانه ی

چير[که کانت ب[ ده خو[نمه وه تا ده چيته باوه شی خه وه وه .  
 به[ام نازيم، من ئ[ستا سهرگهردان ماومه ته وه، ده مه و[ت ماوه يه ک  
 دوور له هه موو شت[ک بم، ئه ی نه تبيني به بهرچاومان وه  
 کت[بخانه که مان سووتا و ته نيا چهند دانه يه ک له و کت[بانه  
 ماونه ته وه، ئيتر ده مه و[ت گ[وتين[ک، وزه يه ک به خ[م بده مه وه، ئاخر  
 ه[شتا هاواری وشه کانيان و سووتانيان، له ناو سهرمدا ده زرنگ[نه وه و  
 پ[مدا هه[ده شاخ[ن، که چي هه تا ئ[ستا ه[کاره که يم نه زانيوه . به[ام  
 نازيزی د[م، چاوه[م به، ز[رم پ[ناچ[ت. ده[م گه شت[کی ته نيایي  
 ده که م تا ده روونم ئارام ده ب[ته وه، ت[ش[گه م بده ب[م، هه رچه نده  
 ز[ري ت[نه په[يوه به سهر هاوسه رگريمان، به[ن ب[ت د[مه وه .  
 به يانيه کی زوو، داليا به ته نيا له ج[گه که ی دامابووه وه و توانای  
 هاتته ده ره وه ی نه بوو، هه زکردنی به لادانی په رده ی ژووره که ش  
 نه یجوو[اند، به[ام ئه و به يانيه جياواز بوو له هه موو به يانيه کانی  
 تر، نه تاقه تی نانی به يانی هه بوو، نه گو[گرتن له ئاوازه  
 جياوازه کان، چوو ب[ ژووره سووتاوه که، ب[نی سووتماک[کی ناخ[شی  
 ل[ده هات، ئه وجاره چوو ژووره کانی تر و سهر[کی له باخه که ی هه وشه دا  
 و گو[ه کان وشک بووبوون. تا دواي نيوه[م له ما[مايه وه و ته نيا  
 ئه وه ی خواردی چهند پارچه يه ک له کول[ره ی دو[ن[ ئ[واره و که م[ک  
 شیري سهر ته باغ بوو، که دارا بهر له [يشتنی له گه[چهند له ت[ک  
 ميوه، ئاماده ی کردبوو. دواتر به ب[تاقه تی و ش[وش[واوی به ره و  
 باز[، به ره و دووکانه که ی که وته[م، سهری عه تره کانی لادا و به  
 د[تووندي عه تری ده پ[ژاند، هه ند[ک له ک[ياره کانيشی به ره و دووکان  
 وه جوو[ه خست.  
 داليا ئ[واره دره نگ ده گه[ته وه ما[مه وه، ت[ی خو[نهر له و[نيت  
 ئه گه ر نا به ئاشکرا هه ست به وه ده ک[ت، که نه ک داليا، ما[يش  
 که وتووه ته غه ربی دارا.

ماوه يه ک ت[په[ی، من وه ک هاو[په کی ک[ن چومه سهردانی داليا و  
 ميوانداری کردم، باسی ياده کان، کاتی خو[ندنمان و ب[تاقه تی خ[ی  
 ب[کردم: ئ[ستا که ب[تاقه تی دارام، لای منی چ[م کردوو، ژه مه کان  
 دره نگ ت[ده په[ن، بیری ئه و په تاته کو[اوه ده که م، که هه[مان ده ک[ی  
 و گ[شتی وردکراومان ده خسته ناوی، به به هاراته وه چ[ژ[کی ز[ري  
 هه بوو. نازانم تاقه تی خو[ندنه وه شم نييه به تاقه چاو[ک. به[ام  
 ئه وانه ت[ده په[ن، داراش پ[ی وتووم، که زوو ده گه[ته وه و ز[ر  
 له مه راقا ج[م ناھ[ت.

هاوو گيان سپاس ب هانت، ب تاقه تيمت هوانده وه. هر كا ت ك قسه له گه دارا بكم، غه مگيني خ مي پ شان ناده م، نه وه ك داراش له وه خه فته ب د ته نكييه كانم بخوات، به ام هه ستيشم پ ده كات.

.....

من باسي خه مي له ده ستداني ئه و چاوهم ب دارا كردو وه، ما ه باواني شي به وه قايل نه بوون، به ام له ئ استادان دن ب ديده نيم، پهر شن و خزان كين..

هر له قسه كانى به رده وام بوو، منيش گو م ب گرتبوو: ده زاني خ شوستننى كه س ك له ته مه ن كى زوودا، كه ده رك ته نيا به حه زه كان ت ده كه ي، ئه گه ر ئه و كه سه ب باكانه جى ه شتبيت، وا هه ست ده كه ي ئيتر پارچه پارچه بوويت و چاك نابيته وه، ب ئه وه ي بتوانيت ديسان وه ده ست پ بكه يته وه، ده ب ت ته واو خ ت ا بما ي ت له كه سي پ شتر و هه موو شت كى بير خ ت به ريته وه.

ئ ستا دارا ل ره نيه، له برى ئه و زوو زوو گو ه كانى حه وشه كه مان ئاو ده ده م تا وه كو چيتر وشك نه ه نن و وا هه ست بكم ئه ويش ل ره يه، كه چى ته نيا ي ته نيا پياسه به ن و با خدا ده كم. هه تا ئه و د ته وه له و ما ه چ ه م دا، گو ي نو ده و نم، خ م جوان ده كم و به ديار چاو ه وان ييه وه ب با ك ما ته له گه ا نه وه ي ده گرم: با وونا كايي چاو ه كه ي ديكه شم به دوا يه وه ب چ ت!

2014-2019